

en de

Hij zou in de wapenhandel zitten en wordt verdacht van betrokkenheid bij de moorden op Kees Houtman en Thomas van der Bijl. En Sjaak B. heeft volgens de kroongetuige van het OM in de zaak-Holleeder deel 2 nog meer liquidaties op zijn kerfstok. Revu dook in het verleden van Sjaak B. en diepte in elk geval één dodelijk slachtoffer op. Door Stan de Jong m.m.v. Thomas Roode

Sjaakie *Het gewelddadige verleden van liquidatieverdachte Sjaak B.* **Sjaakie** **wapenarsenalen**

Spraakzaam kun je de Amerikaanse crimineel Everol Valentine B. niet noemen. Op elke vraag die door de politie wordt gesteld, antwoordt hij: 'Ik geef geen commentaar.' Everol heeft anders aardig wat uit te leggen. In februari 2007 doet de Nationale Recherche een inval in een woning in de Amsterdamse wijk Buitenveldert. Met explosieven wordt de deur eruit geblazen. Binnen zit de 29-jarige Amerikaan, die de woning huurt, naar de televisie te kijken. In de maisonnette ligt een wapenarsenaal waarmee een rebellen-

ik verwacht ook niet dat hij dat wordt,' zegt B.'s advocaat Marnix van der Werf. Maar dat 'Sjakie' graag uit de wapenfabriek snoept, lijkt wel vast te staan.

Een gestoorde nietsnut

Jacob (Sjaak) B. wordt op 19 september 1970 geboren. Hij groeit op in Badhoevedorp. Zijn vader heeft daar een occasionbedrijf. Op jonge leeftijd komt Sjaak in aanraking met politie en justitie. Op zijn 25ste heeft hij al een behoorlijk imposant strafblad opgebouwd. Justitie ziet in B. een van de *Dreh- und Angel-Punkte* van de groep-Holleeder. Concreet wordt hij ervan verdacht betrokken te zijn geweest bij (voorbereidingen voor) de liquidaties van onroerend-goedhandelaar Kees Houtman en kroegbaas Thomas van der Bijl. Sjaak zou de Glock hebben geleverd waarmee Houtman door Jesse R. (zoon van de beruchte drugshandelaar Greg R.) en de – latere kroongetuige – Peter la S. in november 2005 werd doodgeschoten.

mythische proporties opgeblazen? Als rechercheurs een ex-vriendin van B. confronteren met de zware verdenkingen, reageert zij verbluft. 'Ik vind het verschrikkelijk. Ongelooflijk. Zoals ik hem ken, is het niet te begrijpen. Ik ken hem alleen maar van uitgaan, feesten, slapen. We hadden veel ruzie. Ik heb geen idee waar hij zijn inkomsten vandaan haalde.'

De politie zet grote vraagtekens bij haar verhaal. 'Er zijn allerlei betrokkenen die verklaren dat Sjaak wapenleverancier bij uitstek is in Amsterdam. Het lijkt ons onwaarschijnlijk dat jij daar helemaal niets van gemerkt hebt,' stellen ze. De vriendin: 'Toch was het zo. Soms vertelt je vriend je niet alles.' Of Sjaak haar wel eens in een dronken bui of roes een wapen heeft laten zien? 'Hij zag spinnen in onze planten. Ik niet. Ik heb nooit een wapen gezien. Hij had wel een boek met wapens. Ik las glossy's. We hadden totaal andere interesses.'

De rechercheurs tonen haar de tekst van een telefoongesprek van 6 februari 2006. In het

Sjaak B. trekt een vuurwapen en knalt zijn hele magazijn leeg.

leger in een bananenrepubliek een staatsgreep kan plegen: zeventien pistolen en mitrailleurs, twintig granaten en een antitankraket. Sommige van de in beslag genomen vuurwapens zijn volgens een wapendeskundige van de recherche zeldzaam. Zoals een repeeteergeweer van het merk Marlin, model 1895 GS, met ingebouwde demper. Hoe Everol daaraan komt? 'Ik geef geen commentaar op die vraag.'

Op 2 december 2007 wordt Everol B. door de Rotterdamse rechtbank veroordeeld tot een gevangenisstraf van vier jaar. Het OM meent dat hij deel uitmaakt van een criminele organisatie met leden in Engeland, Jamaica en Nederland. De bende zou in Engeland en Zwitserland liquidaties hebben gepleegd. Tijdens de zitting zal Everol toch nog één zin over zijn lippen krijgen. 'Ik wens niet te verklaren, want als ik zou verklaren moet ik vrezen voor mijn leven.'

De rechtszaak ontsnapt aan de aandacht van de media. Ten onrechte, want de regiopolitie Amsterdam-Amstelland ziet een verband met een belangrijke verdachte in het huidige liquidatieproces – in de volksmond ook wel Holleeder deel 2 genoemd. Het gaat om de 37-jarige wapenfreak Sjaak B. die in april 2007 werd aangehouden in de gevangenis waar hij reeds in voorarrest zat op verdenking van verboden wapenbezit. Bij Sjaak is een 'boodschappenlijstje' met vuurwapens – inclusief prijzen – aangetroffen dat volgens de recherche opvallend veel overeenkomsten vertoont met het arsenaal dat in Buitenveldert werd aangetroffen. 'Mijn cliënt is geen verdachte in deze zaak en

Over Sjaak B. verklaart de kroongetuige: 'Op een gegeven moment reed ik met Sjaak in de buurt van Hoorn, toen die me vroeg een aantal meters hout te kopen bij een bouwmarkt. Ik deed dit. Aangekomen in een huis aan de Haarlemmerweg (in Amsterdam) vertelde Sjaak mij dat hij het hout nodig had om een bom te maken die bestond uit twee lagen: een laag semtex en daarboven moeren. Het geheel zat in een houten kistje en de ontsteker was verbonden met een mobiele telefoon om de bom te activeren. Jesse was daar ook bij en Sjaak was behoorlijk enthousiast. Uit het gesprek werd duidelijk dat de bom gebruikt ging worden om Van der Bijl op te blazen in zijn auto.'

In het verleden heeft B. ook al hand-enspandiensten verleend aan Sam Klepper en John Mieremet, verklaart de kroongetuige. Sjaak zou als een soort geniesoldaat voor het geruchtmakende duo hebben gefunctioneerd en was gespecialiseerd in contra-observaties. 'Mijn cliënt weet daar niets van,' reageert Van der Werf die ook verder geen spaan heel laat van de verklaringen van de kroongetuige. 'La S. is door de verdediging meer dan acht volle dagen verhoord. Hij heeft nog nooit twee maal hetzelfde verhaal verteld, draait continu om de hete brij heen, verklaart tegenstrijdig en op diverse zeer belangrijke punten expliciet onjuist. Wij verwachten dat zijn verklaringen uiteindelijk geen stand houden. Daarmee valt de bodem uit de zaak tegen Sjaak B. weg. Er is geen ander bewijs.'

Wordt de figuur Sjaak B. inderdaad tot

gesprek vraagt de vriendin wat ze moet doen 'met dat ding' en of ze het naar de politie moet brengen. 'Sjaak wordt kwaad en zegt dat ze haar kop moet houden, hij is woest,' noteren de rechercheurs. Hierna volgt een sms-bericht van de vriendin naar Sjaak met de mededeling: 'Jouw vingerafdrukken staan erop.' De ex blijft volhouden dat zij 'geen idee' heeft waar dat over ging. 'We hebben duizenden berichten gestuurd. Ik heb vaak gedreigd naar de politie te gaan. Hij zat boven op mij. Ik heb vaak rond het Gelderlandplein gelopen dat Sjaak mij probeerde klem te rijden. Hij perste mij af en zette mij onder druk.'

Op de vraag hoe zij Sjaak zou willen omschrijven, antwoordt de ex-vriendin: 'Als een gestoorde nietsnut. Hij kan nog struikelen over zijn eigen benen. Ik zie een crimineel als iemand die heel listig is. Dat is Sjaak totaal niet. Het is een clown. Mijn moeder moest ook altijd om hem lachen.'

Erop los rammen

Tijdens een pro-formazitting in december in de Bunker in Amsterdam-Osdorp maakt B. – wellicht onbewust – zijn clowneske imago waar. Met Amsterdamse bravoure staat hij de rechtbank te woord. De rechters zien een jongensachtige figuur zitten met een mooie bos haar, een normaal postuur en een beschaafd gezicht. Sjaak ziet er eerder uit als een student dan als een keiharde crimineel. Maar schijn bedriegt, zo weten ze in Badhoevedorp. Daarvoor moeten we dertien jaar terug in de tijd.

Het is de avond van 25 november 1994, rond een uur of elf, als vier jongemannen via een trappetje het café The Royal Basement (ook wel 't Keldertje genoemd) in Badhoevedorp binnenlopen. De vrienden, onder wie Sjaak B., hebben een slechte reputatie in het dorp. Ze hebben die avond in de nabijgelegen bar 't Hoekje al amok gemaakt. Bij het weggaan heeft iemands auto op de parkeerplaats een wagen van een van de vrienden geschampt. De jongens – vermoedelijk onder de invloed van coke – rijden in een achtervolging de boosdoener klem, sleuren hem uit zijn auto en rammen erop los. Niet zo verwonderlijk dat de eigenaar van The Royal Basement, Henk, onaangenaam verrast is als hij het gezelschap die avond ziet arriveren. Henk deelt de vrienden mee dat ze niet welkom zijn. Er ontstaat een handgemeen. Twee bezoekers komen de bareigenaar te hulp. Dan trekt Sjaak B. een vuurwapen en knalt zijn hele magazijn met 9 mm-kogels in het schemerige barretje leeg. Stamgast Olav Vis krijgt vijf kogels

provocerende indruk; hij was aan het lachen en zwaaien naar de publieke tribune.' In april 1995 wordt Sjaak B. veroordeeld tot acht jaar cel wegens mishandeling, doodslag, poging tot doodslag, bedreiging en handel in strijd met de Opiumwet. Hij blijkt al eerder te zijn veroordeeld voor diefstal, vuurwapenbezit en 'het veroorzaken van een ontploffing'. Een voorwaardelijke gevangenisstraf van vijf maanden die hem was opgelegd door de rechtbank Alkmaar, wordt alsnog ten uitvoer gelegd. In hoger beroep wordt het vonnis bekrachtigd. Tegen die tijd is The Royal Basement overgenomen door Sandro Vis. Hij verbouwt de tent grondig en doopt de naam om in café Olav – als eerbetoon aan zijn overleden tweelingbroer. 'En om te laten zien dat criminelen het niet kunnen winnen van gewone mensen,' vertelt hij. Dat Sjaak B. er niet voor terugdeinst om mensen die hem in de weg staan overhoop te schieten, is natuurlijk nog geen bewijs dat hij de hitman is die justitie in hem ziet. Kroongetuige Peter

(lees: Jesse R. – SdJ) vertelt dat hij de naam van Sjaak niet eerder heeft genoemd, omdat er een wapenlevering op stapel stond,' noteren de agenten die Jesse in april 2007 spreken in de Marokkaanse cel. 'Dat Jesse R. de locatie van de opgeslagen wapens heeft doorgetipt aan de Nationale Recherche, maar er geen inval is geweest. De verdachte had een adres genoemd, maar dit bleek het adres van een oud vrouwtje zonder antecedenten. De genoemde wapens waren bestemd voor de IRA, afhankelijk van het nog te sluiten vredesakkoord. De wapens zouden later mogelijk naar de ETA gaan. Sjaak had de feitelijke beschikking over de wapens. Als ook dit niet zou lukken, mocht Sjaak de wapens zelf verkopen.'

Deal met justitie

Volgens Jesse R. had 'hij een afspraak met Sjaak om de wapens te bekijken. Sjaak had een gekopieerde lijst met daarop afbeeldingen van de wapens. Achter deze afbeeldingen stonden

Stamgast Olav Vis krijgt vijf kogels in zijn lichaam

in zijn lichaam; hij wordt onder meer geraakt in zijn lever en been. Een andere gast wordt geraakt in dijbeen, buik en arm. 'Ik ondervind nog steeds de traumatische gevolgen van die avond,' vertelt deze man die liever anoniem blijft. 'Het leek wel vuurwerk, het ging allemaal razendsnel.' Iemand die bij een gokkast staat, vangt ook nog een kogel op.

In de verwarring die ontstaat, nemen de vier geweldplegers de benen. Zij worden daarna spoedig aangehouden. Alleen Sjaak B. weet enige tijd onder te duiken. Rond 20 december 1994 geeft hij zichzelf aan bij de politie. Ondertussen is de 35-jarige Olav Vis, een vrolijke Amsterdamse volksjongen die werkte als kok, steigerbouwer en in de aannemerij, in het Slotervaartziekenhuis aan zijn verwondingen overleden. 'Het was een diep en lang rouwproces. Tien jaar lang ben ik meerdere keren per week naar zijn graf geweest; toen ben ik ermee gestopt, ik werd er niet vrolijk van en moest verder. Maar nog steeds mis ik hem dagelijks,' vertelt zijn tweelingbroer Sandro Vis. 'We waren als twee druppels water. Ineens was de helft van mij geamputeerd.'

Twintig liquidaties

Tijdens het proces bij de Haarlemse rechtbank beweert Sjaak dat het de kroegeigenaar was die als eerste een wapen trok. Ooggetuigen spreken dit tegen en de rechtbank is evenmin onder de indruk van het verweer. 'Sjaak zat er emotieloos bij,' herinnert Sandro Vis zich. Volgens een andere bezoeker maakte B. 'een

la S.: 'Ik denk dat Sjaak meer liquidaties heeft gedaan dan Jesse R. Inmiddels denk ik ongeveer twintig liquidaties op zijn naam te kunnen wegschrijven.' Advocaat Van der Werf: 'Volgens mijn cliënt is dat volstreekte onzin.'

Zelf wapens verkopen

Maar hoe zit het met de aanwijzingen dat B. in de wapenhandel zit? Behalve de beschreven wapenvondst in Buitenveldert ziet justitie B. ook als de man achter de wapens en munitie die in 2003 werden gevonden in de Vinkeveense villa van Katja Schuurman. Op dat moment werd deze woning gehuurd door de ex-voetballer Fred R., een andere hoofdrolspeler in de liquidatiezaken. Fred zou de aannemer zijn geweest van de moord op Thomas van der Bijl. Volgens kroongetuige La S. (en andere bronnen) had Fred R. druk uitgeoefend op Sjaak om de verantwoordelijkheid voor de wapenvondst op zijn schouders te nemen. Van der Werf: 'Fred R. heeft zichzelf indertijd vrij proberen te pleiten door de schuld beurtelings naar anderen, onder wie Sjaak B., te schuiven. Maar er is geen druk op mijn cliënt uitgeoefend.' Vervelender voor B. is dat nota bene zijn (voormalige) vriend Jesse R., gedetineerd in Marokko, een boekje over hem opendoet. Hij noemt B. 'een tussenpersoon bij de handel in zware vuurwapens.' De echte handelaar zou een Ier zijn – een IRA-lid – die zich veelvuldig ophoudt in Buitenveldert in Amsterdam. Jesse, die naar eigen zeggen informant is van de Nationale Recherche, komt dan met een opmerkelijk verhaal. 'Verdachte

ook prijzen geschreven. Het doel van de afspraken was te achterhalen waar de stash was waar de wapens lagen opgeslagen om deze vervolgens weg te tippen naar zijn contacten bij de Nationale Recherche.'

Sluit het net zich rond Sjaak B.? Cruciaal lijkt de opstelling van Jesse R. te worden die getrouwd is met een Marokkaanse en zich met succes tegen zijn uitlevering aan Nederland verzet. De rechtbank in Amsterdam wil hem op korte termijn in Marokko horen. Mocht R., die gepokt en gemazeld is in het milieu, ook een deal met justitie sluiten, zo weet iedereen met een beetje kennis van de onderwereld, dan zullen er heel wat verdachten als dominostenen omvallen. Niet in de laatste plaats Sjaak B. ■

Reageren? stan@revu.nl

		098105
		Kopie conform origineel
8x MPS compact	=	6350 per stuk
2x SIGCOMMODO	=	8000 per stuk
60x AK47 mskool	=	1600 per stuk
30x HK USP	=	1750
40x RUGER PUC	=	1690
40x RUGER P43	=	1690
50x RUGER P105	=	1550
30x G&W temp	=	2000
30x 9000 Zonare	=	1690
20x clock mskool	=	2750
30x B&W 92 FS temp	=	1800 OCCES
30x B&W 92 FS Zonare	=	1690 OCCES
50x HP temp klein	=	1750
50x HP Zonare	=	1500
40x Slim model 44	=	800 OCCES
40x C2 compact	=	1350
30x B&W 92 FS	=	1690

Het bij Sjaak B. gevonden 'boodschappenlijstje' met vuurwapens.